

Hollolan kunta, rakennusvalvonta

kirjaamo@hollola.fi

Viite: Lausuntopyyntönnö 2.9.2021

Asia: Omakotitalon ja autotallin rakentaminen kiinteistölle Kukkilantie 239, Hollola

Kiinteistönomistaja on tehnyt suunnittelutarveratkaisuhakemuksen kiinteistölleen Kukkilantie 239. Suunnitelmana on rakentaa omakotitalo ja autotalli (yht. n 250 m²) 8500 m²:n määräalalle, jossa on aiemmin sijainnut maatalon talouskeskus (Ali-Seppälä). Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo esittää lausuntonaan hankkeesta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnittelualue/määräala sijaitsee Kukkilan historiallisen kylätontin (muinaisjäänösrekisterin tunnus 1000024019 *Kukkila*) välittömässä läheisyydessä, mahdollisesti osin sen alueella. Kylä mainitaan ensimmäistä kertaa vuonna 1390 ja varhaisin maakirjamerkintä siitä on vuodelta 1539, jolloin kylässä oli 4 tilaa. Kohde on paikannettu Vesijärven itärannalle Isosaaren edustalle. Vanha kylätontti ulottuu luultavasti myös nykyistä tilaa ympäröiville pelloille. Kohteen rajaus perustuu arkistotutkimukseen ja on siten suuntaa antava. (*E. Tikkala, E. Sorvali ja P. Taipale 2012: Päijät-Hämeen maakuntakaava Historiallisen ajan muinaisjäänösten inventointi*).

On varsin luultavaa, että suunnittelualueella sijainneen talouskeskuksen rakentaminen ja purkaminen ovat tuhonneet mahdolliset jäänteet historiallisesta kylätontista. On kuitenkin mahdollista, että paikoin näitä on edelleen olemassa. Edellä esitetyn perusteella museo edellyttää rakennusten perustusten ja muihin rakentamisvaiheen kaivamistöihin liitettävää arkeologista valvontaa. Jos viitteitä kiinteästä muinaisjäänöksestä ilmenee, valvova arkeologi tekee päätöksen siitä, vaaditaanko laajempaa arkeologista tutkimusta vai riittääkö valvonnan yhteydessä toteutettava dokumentointi ja arkeologinen tutkimus. Koska kyse on pienestä yksityisestä hankkeesta, Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo voi pyynnöstä suorittaa valvonnan virkatyönään. Tutkimuksista ei synny kuluja kiinteistönomistajalle/hakijalle. Museo pyytää hakijaa hyvissä ajoin ottamaan yhteyttä valvonnan ja sen aikataulun järjestämiseksi.

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema

Suunnittelualue on maakunnallisesti arvokasta II Salpausselän ja Vesijärven laakson kulttuurimaisemaa (Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014). Rakennuspaikalla on aiemmin sijainnut Ali-Seppälän talouskeskus, jonka rakennukset on purettu ilmeisesti 1970–1980-luvun taitteessa. Tontti on yhä tunnistettavissa vanhana pihapiihinä kasvillisuudesta ja vanhoista puista, jäljellä on myös entisen navetan lohkokivijalka. Vieressä sijaitseva Ylöstalon talouskeskus muodostaa edustavan ja hyvin hoidetun tilakokonaisuuden Kukkilantien tienäkymän päässä (Hollolan rakennetun kulttuuriympäristön selvitys 2006). Uudisrakentamisen suunnittelussa on tärkeää ottaa huomioon rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman ominaispiirteet, kuten rakentamisen mittakaava ja rakentamistapa. Rakentaminen tulee sopeuttaa mittasuhteiltaan ja materiaaleiltaan ympäristöönsä. Suunnittelijan pätevyydellä on tässä merkitystä. Suunnittelijana on suositeltavaa käyttää maaseudun rakentamiseen ja ominaispiirteisiin perehtynyttä arkkitehtia. Pihapiirin puustoa ja etenkin kookkaat maisemapuut (kuten tien vieressä kasvava tammi) tulee säilyttää. Vanhan kivijalan hyödyntäminen piharakentamisen osana on suositeltavaa.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Hannu Takala
tutkija, arkeologi	Esko Tikkala
tutkija	Reetta Nousiainen

Tiedoksi: Museovirasto, ELY-keskus, kiinteistön omistaja